

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
13 iulie 2022**

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

VARIANTA 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

Jekhvar, jekh manuś kamlās te dikhel sar si lesqe čhave: o Mاريو, o Sorin, o Aron thaj o Florin. Akhardās len *texarinθe* pesθe thaj dinās *sarkonesqe* po jekh *kaisa*. Palal kadaja, o manuś gelās p-o kimpō, mukhindoĵ pesqe čhaven te keren penqe butā thaj te nakhaven penqo dīves sar kamen von. Rātāqe, kana avilās palpale, o manuś akhardās pesqe štare čhaven thaj pučhlās len:

– Mاريو, phen manqe so kerdān tire kaisača?
– So te kerav, mirro datorro, xalem la thaj naisarav tuqe. Sas but lači. Lōm, palal kodoĵa, o sūmburo, *čhovdem* les anθ-i phuv palal o kher, *tindārdem* o than thaj aźukerav te barōl kothe jekh šukar thaj *pherrvali* kaisalin.

– Mišto kerdān, mirro čhavo, me patāv zoreales kaj aresesa jekh lačo *xulaj*.
– Haj tu, phendās karing o Sorin, so kerdān tire kaisača?
– Xalem la. Sas but lači, peki...
– Thaj palal kodoĵa?
– Čhudindem laqo sūmburo thaj gelem dajaθe te maj mangav aver kaise, ke na sas manqe dōsta jekh kaisa.

– Mirrea čhavea, phendās o dad *rušača* anθ-o *vak*, te dikhes te na areses jekh *bičajlo* manuś ke „o bičajlo maj but xasarel thaj o khandino maj but našel”.

– Tuqe, čajlās tuqe i kaisa, sas lači?
– Na zanav, phenel o Aron.
– Sar na zanes, so kerdān lača?
– Bikindem la. Gelem lača k-i diz thaj dinem la vaś duĵ gālbenurā. Dikh e love!
– Čhavea, tu aresesa baro bikinitōri, tha` dikh ke na sa si bikinimasqe and-o *živipen*; maj zorales, na si bikinimasqe e butā xudinde tire dadenθar.

K-o agor, o manuś pučhlās vi le Florinos, e maj tikne čhaves:

– Tha` tuqe *pláčajlās* tuqe i kaisa?
– Nić me na zanav, dadea!
– Sar? Vi tu bikindān la?
– Na, dadea! Me gelem te dikhav mirre amales savo si nasvalo thaj ingerdem la lesqe. Vov lošardilās but kaj dinōm la lesqe thaj but naisardās manqe.

Rovindoĵ, o dad lias e čhaves pe čanga thaj phendās lesqe:

– Na zanav so keresa tu and-o tiro *živipen*, tha` so zanav si ke tu avesa jekh lačo manuś thaj kadaja si i maj importantō butī.

E štar kaise - amboldipen kerdo kaθar i Noemi Kordovan palal o Leon Magdan

1. Xramosaren and-e 5-6 rëndură palal so vakărel pes and-o dino təksto! **4 pùntkură**
2. Ambolden rumunikanes o təksto dino maj opre! **6 pùntkură**
3. Nakhaven i sintagma **o lačo manuś čhavo** andar le savorre 8 kèzură (nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentalo vi vokativo), vi ka-o jekhipen, vi ka-o butipen! **6 pùntkură**
4. Den i paradigma e kernavnăqi/ e verbosqi **dikhel** ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe (o akanutno vaxt, o avutno vaxt, o imperfekto, o nakhlo vaxt thaj o po but sar perfekto vaxt)! **6 pùntkură**
5. Alosaren andar o dino star alava adžektivură! Xramosaren save substantivură determinisaren von! **8 pùntkură**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

1. Kana tume drabaren o oprutno təksto, kaθar o I-to Subijekto/ Subiectul I, so tume xatären? Xramosaren palal so tume mangen te phenen maj but, and-e 10 rëndură, p-i kadaja tēma! **10 pùntkură**
2. Xramosaren, and-e 15-20 rëndură, palal **Sar siklāras le siklōvnen jekh paramiči? Sar cirdasjekhe paramičaço siklōvipen?** **10 pùntkură**
3. Xramosaren, and-e 10 rëndură, so tume xatären andar o mothovipen: **Save si e žanglimata kaj das len le siklōvnenqe palal i familia, i pakic thaj i profèsia?** **10 pùntkură**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

1. Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasaço kotor **O pronòmbro/ i sarnavni**, i šovto klàsa! **10 pùntkură**
2. Vakären, and-e 15-20 rëndură, palal **Sar siklāren le siklōvnen jekh lirikano təksto? Save si e siklāripnasqe etāpe?** **10 pùntkură**
3. Prezentisaren, and-e 10-15 rëndură, **Sar keras i evaluacia and-e rromane čhibăqe òre? Save metode thaj instrumentură labāras/ utilizisaras?** **10 pùntkură**